

Cilvēku tirdzniecības upurim ir tiesības uz šādiem pakalpojumiem:

- drošo patvērumu;
- klienta konfidencialitāti un datu aizsardzību;
- individuālām sociālā darbinieka, psihologa, jurista, ārstniecības personas un citu speciālistu konsultācijām;
- atbalstu saistībā ar kriminālprocesu, tulka pakalpojumus, palīdzību juridisko dokumentu noformēšanā, kā arī, ja nepieciešams, personas pārstāvību tiesā;
- iespēju saņemt pirmās nepieciešamības preces (piemēram, pārtiku, medikamentus, apģērbu, apavus vai naudas līdzekļus to iegādei);
- apmācības un izglītības programmām;
- ja nepieciešams, konsultācijām nepilngadīgo klientu ģimenes locekļiem, ja tie uzturas Latvijā;
- ja nepieciešams – transporta izdevumu segšanu, ja klients atrodas ārvalstīs.

Kontaktinformācija palīdzības meklēšanai

Cilvēku tirdzniecības upuriem paredzētos pakalpojumus piedāvā:

Valsts policija – vērsties personīgi jebkurā Valsts policijas iecirknī ar iesniegumu, norādot datus par sevi un pārkāpuma būtību, vai nosūtīt iesniegumu Valsts policijai pa pastu (Rīgā, Čiekurkalna 1. līnijā 1, k-4, LV-1026), vai e-pastu kanc@vp.gov.lv.

Zvanot Valsts policijas Galvenās Kriminālpolicijas pārvaldes Organizētās noziedzības apkarošanas pārvaldei (VP GKP ONAP) tālr. 67075344.

Zvanot uz tālr. 112 vai 110, ja nepieciešama tūlītēja policijas palīdzība.

Ja nevēlaties vērsties policijā vai citās valsts iestādēs, sazinieties ar kādu NVO, kas darbojas šajā jomā:

1. Biedrība «Resursu centrs sievietēm «Marta»» (Matīsa iela 49-3, Rīgā)
Tālrunis: 67378539 (centrs@marta.lv)
Karstais informatīvais tālrunis: 8000 2012, darba dienās
10:00 – 18:00, bez maksas
2. Biedrība "Patvērums "Drošā māja"" (Lāčplēša ielā 75-1, Rīgā)
Tālrunis: 67898343 (drosa.maja@apollo.lv)
Uzticības tālrunis cilvēku tirdzniecības mazināšanai: (+371) 28612120,
diennakts, bez maksas
3. Biedrība «Par brīvu Vidzemi no cilvēku tirdzniecības»
(«Divupes», Bērzaunes pagasts, Madonas novads)
Tālrunis: 29640078 (pbnct@tvnet.lv)

Eiropas Savienība

Buklets tiek finansēts no Eiropas Komisijas programmas "Noziedzības novēršana un cīņa pret noziedzību" projekta: Nr. HOME/2012/ISEC/AG/4000004346

Kas ir cilvēku tirdzniecība?

Cilvēku tirdzniecība ir rupjš cilvēktiesību pārkāpums un nopietns noziegums, kas skar sievietes, cilvēkus un bērnus. Šajā rokasgrāmatā sniegts īss pārskats par cilvēku tirdzniecības noziegumu un palīdzības iespējām no tā izglābties, kā arī kontaktinformācija palīdzības meklēšanai.

Kas ir cilvēku tirdzniecība nacionālās likumdošanas izpratnē?

(1) Cilvēku tirdzniecība ir ekspluatācijas nolūkā izdarīta personu savervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana, lietojot vardarbību vai draudus, vai aizvešanu ar viltu vai izmantojot personas atkarību no vainīgā vai tās ievainojamības vai bezpalīdzības stāvokli, vai arī dodot vai saņemot materiāla vai citāda rakstura labumus, lai panāktu tās personas piekrišanu tirdzniecībai, no kuras ir atkarīgs cietušais.

(2) Nepilngadīgā vervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana, izmitināšana vai saņemšana ekspluatācijas nolūkā atzīstama par cilvēku tirdzniecību arī tādā gadījumā, ja tā nav saistīta ar jebkuru šā panta pirmajā daļā minēto līdzekļu izmantošanu.

(3) Eksploatācija šā panta izpratnē ir personas iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā, piespiešana veikt darbu, sniegt pakalpojumus vai izdarīt noziedzīgus nodarījumus, turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana vai personas cita veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā), turēšana kalpībā vai arī personas audu vai orgānu nelikumīga izņemšana.

(4) Ievainojamības stāvoklis šā panta izpratnē nozīmē, ka tiek izmantoti apstākļi, kad personai nav citas reālas vai pieņemamas izvēles, kā vien pakļauties ekspluatācijai. (Krimināllikuma 154.2 pants)

Kas ir cilvēku tirdzniecības upuris?

Ja esat kādreiz pārcietis kādas šajā tabulā minētās darbības tajā aprakstītajos veidos un ar tajā norādītajiem mērķiem, tad tas varēja būt cilvēku tirdzniecības nozieguma gadījums vai kādā ziņā saistīts ar to.

Kāda darbība?	Kādā veidā / Kā?	Ar kādu mērķi / Kāpēc?
vervēšana; pārvadāšana; pārvešana pār robežu; slēpšana; saņemšana; kontroles pārņemšana vai nodošana	ar draudiem; ar piespiešanu; ar nolaupišanu; ar krāpšanu vai viltu; ar varas ļaunprātīgu izmantošanu; ar bezpalīdzības vai ievainojamības stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu; ar naudas vai kompensācijas pieprasīšanu	Ar mērķi ekspluatēt personu: prostitūcijā vai citās seksuālas ekspluatācijas formās; piespiedu darbā vai piespiedu pakalpojumu sniegšanā (tostarp ubagošanā, verdzībā vai citos līdzīgos apstākļos); kā piespiedu darbaspēku; noziedzīgām darbībām; kā orgānu donoru

Ja kādā no šiem jautājumiem minētās lietas ir notikušas ar jums, tad jums ir jāmeklē palīdzība.

- Vai jūs esat pārcietis fizisku, seksuālu vai psiholoģisku vardarbību? Vai esat guvis vardarbīgus savainojumus?
- Vai darbadevējs ir jums draudējis? Vai jūs baidāties, ka tad, ja aiziesiet

no darba, jums vai kādam jūsu ģimenes loceklim var draudēt briesmas?

- Vai jūs atrodaties beztiesiskā stāvoklī, esat piespiests strādāt ar noteiktiem nosacījumiem un esat spiests darīt kaut ko pret savu gribu?
- Vai jums ir pieejama nopelnītā nauda? Vai atrodaties parādu verdzībā?
- Vai jūsu pase vai citi ceļojuma vai identitātes dokumenti ir jūsu rīcībā, vai arī tos glabā kāda cita persona?

Kāda palīdzība un pakalpojumi jums ir pieejami?

- Ļoti svarīgi ir zināt, ka jums ir tiesības uz palīdzību un atbalstu gan pirms kriminālās tiesvedības, gan tās laikā, gan noteiktu laiku arī pēc tās beigām.
- Palīdzība un atbalsts tiek sniegti tikai tad, ja upuris tam piekrīt. Ja nevēlaties saņemt pakalpojumus, tie jums netiks sniegti.
- Kriminālajā tiesvedībā ļoti svarīgi ir pierādījumi. Dariet visu iespējamo, lai saglabātu nepieciešamos pierādījumus. Fizisku savainojumu gadījumā vērsieties pie ārsta, lai šis fakts tiktu reģistrēts, – visiem savainojumiem jābūt pienācīgi dokumentētiem. Ja nepieciešams, uzņemiet savus savainojumus krāsu fotogrāfijās. Tāpat saglabājiet arī visus dokumentāros pierādījumus – draudu vēstules, ziņojumus u.c. Saglabājiet visu un jebko, ko var izmantot, lai pierādītu jūsu pakļaušanu vardarbībai.